

พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก

อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย*

BEHAVIOR OF WEARING HELMETS OF PEOPLE OF PEOPLE IN SAWZNKHALOK MUNICIPALITY, SAWANKHALOK DISTRICT, SUKHOTAI PROVINCE

ณรงค์ ใจดี

Narong Jaidee

โชติ บดีรัฐ

Chot Bodeerat

ภาสกร ดอกจันทร์

Phasakorn Dokchan

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, ประเทศไทย

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

E-mail: noknarong31@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชน ประชาชน จำนวน 390 คน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบ Enter Method ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าปัจจัยด้านการรับรู้ถึงความปลอดภัยและความเสี่ยง (X_1) และปัจจัยด้านการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการควบคุม (X_2) ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบ คะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ สมการพยากรณ์คะแนนดิบ = $+1.75(X_1) + .157(X_2)$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน = $+2.69(Z_1) + .372(Z_2)$ และ 3) ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก พบว่า 3.1) สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย โดยมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับตนเองและครอบครัว ผ่านสื่อโฆษณาต่างๆ ต่อความสำคัญของการสวม

หมวกนิรภัยและความปลอดภัยขณะขับขี่จักรยานยนต์ และ 3.2) สร้างกิจกรรม โครงการในการพัฒนาความรู้กฎหมายที่บังคับใช้ต่อการใช้รถใช้ถนนร่วมกันที่ส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกในการสวมหมวกนิรภัย

คำสำคัญ: พฤติกรรม, การสวมหมวกนิรภัย, ประชาชน

Abstract

This independent study aimed to 1) study the level of helmet wearing behavior of people in Sawankhalok Municipality, 2) study the factors affecting helmet wearing behavior of people in Sawankhalok Municipality, and 3) study the recommendations for changing helmet wearing behavior of people in Sawankhalok Municipality. The research was conducted according to the quantitative research methodology using a survey research study. The sample group was 390 people. The research tool was a questionnaire. Data were analyzed using statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis using the Enter Method. The research results found that 1) The overall level of helmet wearing behavior of people in Sawankhalok Municipality, was at a high level. 2) The overall level of factors affecting the helmet wearing behavior of people in Sawankhalok Municipality, were at a high. From the hypothesis testing, it was found that the factors of perception of safety and risk (X_1) and the factors of law enforcement and control measures (X_2) had a statistically significant effect on helmet wearing behavior of people in Sawankhalok Municipality at the .05 level. The prediction equations were created in the form of raw scores and standard scores as follows: raw score prediction = $+0.175(X_1) + 0.157(X_2)$ and standard score prediction = $+0.269(Z_1) + 0.372(Z_2)$. And 3) The recommendations for changing helmet wearing behavior of people in Sawankhalok Municipality, found that 1) creating awareness of the importance of wearing helmets, focusing on giving importance to oneself and family through various advertising media on the importance of wearing helmets and safety while riding motorcycles, and 3.2) creating activities and projects to develop knowledge of laws applicable to road users that promoted positive attitudes towards wearing helmets.

Keywords: Behavior, Wearing Helmets, People

บทนำ

อุบัติเหตุทางถนนนับเป็นปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่งของประเทศไทยและประเทศทั่วโลก เนื่องจากก่อให้เกิดความสูญเสียมากมายทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จากสถิติการประสบอุบัติเหตุพบว่าจากทั่วโลก คิดเป็นร้อยละ 23 เกิดจากรถจักรยานยนต์และระดับอายุอยู่ระหว่าง 15-59 ปี สำหรับประเทศไทยสถิติล่าสุดในปี 2566 พบว่ามีอัตราการเกิดอุบัติเหตุจำนวน 842,158 ราย เสียชีวิต 24,965 ราย ส่วนใหญ่เกิดจากผู้ที่ใช้รถจักรยานยนต์บนท้องถนน คิดเป็นร้อยละ 65.96 (ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน, 2567) สำหรับจังหวัดสุโขทัย อุบัติเหตุทางถนนนับเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บและการเสียชีวิตของประชาชน ตั้งแต่ เดือน ตุลาคม 2564 – กันยายน 2566 มีรายงานผู้บาดเจ็บรวมทั้งสิ้น 14,523 ราย

เสียชีวิต 268 ราย โดยพบว่าเป็นอุบัติเหตุที่เกิดจากรถจักรยานยนต์มากกว่าร้อยละ 67.43 ของอุบัติเหตุจราจรทั้งหมด ซึ่งในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก มีสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ปี 2564 - 2566 พบว่ามีจำนวนผู้ได้รับอุบัติเหตุทางถนน 106 ราย และ 125 ราย ตามลำดับ (เทศบาลเมืองสวรรคโลก, 2567)

การสวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ทั้งผู้ขับขี่และผู้โดยสารในเขตเมืองใหญ่คิดเป็นร้อยละ 72 เขตเมืองรอง ร้อยละ 46 และเขตชุมชนชนบท มีเพียงร้อยละ 29 เท่านั้น เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุรวมผู้ขับขี่ และผู้โดยสาร พบว่า กลุ่มผู้ใหญ่สวมหมวกนิรภัย คิดเป็นร้อยละ 49 กลุ่มวัยรุ่นร้อยละ 23 และกลุ่มเด็กเฉพาะผู้โดยสาร มีการสวมหมวกนิรภัยเพียงร้อยละ 7 เท่านั้น โดยผลการสำรวจอัตราการสวมหมวกนิรภัยในกลุ่มเด็ก มีการคาดการณ์จำนวนเด็กที่ยังไม่มีหมวกนิรภัยสวมใส่สูงถึง 1.253 ล้านคน จากการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้รถจักรยานยนต์พบสาเหตุและแนวโน้มของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ที่จะไม่สวมหมวกนิรภัย คือ 1) รู้สึกไม่มีความเสี่ยงที่จะถูกตรวจจับ 2) ไม่ค่อยพบเห็นจุดตรวจ/ด่านตรวจ และหลบเลี่ยงเพราะรู้สถานที่และเวลาของจุดตรวจ/ด่านตรวจ 3) ไม่รู้ว่าหากผู้โดยสารไม่สวมหมวกนิรภัย “ผิดกฎหมาย” และ 4) รู้สึกว่าตำรวจไม่กวดขันจับกุมอย่างเข้มงวด จากผลการศึกษาดังกล่าว ขอเสนอทิศทางการขับเคลื่อนส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย 100% คือ 1) เน้นรณรงค์บริเวณนอกเขตเมืองของทุกจังหวัด 2) ทดลองใช้นวัตกรรมรูปแบบการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในพื้นที่นำร่อง เช่น การสุ่มเวลาและสถานที่ตรวจจับ 3) การส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยให้เป็นเรื่อง “วัฒนธรรมความปลอดภัย” และเร่งสร้างให้เกิด “มาตรการองค์กร” ในการสวมหมวกนิรภัย 100% และ 4) สร้างการรับรู้ของประชาชนในเรื่องกฎหมาย โดยเฉพาะเรื่องผู้โดยสารไม่สวมหมวกนิรภัยถือว่า “ผิดกฎหมาย” ผ่านการตรวจจับจริงให้ผู้สัญจรได้พบเห็นและรับรู้ (สำนักข่าวสร้างสุข, 2566)

จากสถานการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นถึงแม้ว่าจะมีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในการสวมหมวกนิรภัยในผู้ขับขี่และผู้โดยสารรถจักรยานยนต์ แต่ยังไม่พบการศึกษาในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย” เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่จะพัฒนา ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยเพื่อการขับเคลื่อนและกำหนดกิจกรรมรณรงค์กระตุ้นการสวมหมวกนิรภัยให้กับประชาชนเขตเทศบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำนวน 15,446 คน (เทศบาลเมืองสวรรคโลก, 2567) และ 2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย จำนวน 390 คน ได้มาจากการสุ่มแบบสุ่ม (Yamane, 1973)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ดังนี้ ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) และ ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Form)

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ คือ ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากหนังสือตำรา การค้นคว้าอิสระ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย บทความ ทั้งในรูปแบบรูปเล่ม และเว็บไซต์ หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด แล้วนำมาสร้างร่างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ แล้วนำมาเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาเนื้อหาสาระ โครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยก่อนนำไปใช้ โดยการวัดเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อ หรือค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ซึ่งเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ได้ค่า IOC ได้ 1.0 ทุกข้อ หลังจากนั้นนำเครื่องมือที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกัน จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficients) ตามวิธีของครอนบาส (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ คือ 0.956 แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ขอหนังสือจากคณะสังคมศาสตร์และการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยกับประชาชนในพื้นที่นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก จำนวน 390 ชุด ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองและนำแบบสอบถามมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล คือ 1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ วิเคราะห์โดยนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ 2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบ Enter Method

ผลการวิจัย

1. ระดับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวม

ลำดับ	พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	แรงจูงใจที่มีต่อการดูแลสุขภาพ	3.61	0.73	มาก
2.	การรับรู้ความเสี่ยง	3.59	0.77	มาก
3.	การรับรู้ความรุนแรง	3.65	0.70	มาก
4.	การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกัน	3.65	0.62	มาก
5.	การรับรู้อุปสรรค	3.58	0.65	มาก
6.	สิ่งชักจูงสู่การปฏิบัติ	3.70	0.55	มาก
ภาพรวม		3.68	0.40	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สิ่งชักจูงสู่การปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา คือ การรับรู้ความรุนแรง และการรับรู้ประโยชน์ของการป้องกัน ($\bar{X} = 3.65$) แรงจูงใจที่มีต่อการดูแลสุขภาพ ($\bar{X} = 3.61$) การรับรู้ความเสี่ยง ($\bar{X} = 3.59$) และการรับรู้อุปสรรค ($\bar{X} = 3.58$) ตามลำดับ

2. การทดสอบสมมติฐานปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตัวพยากรณ์		B	Std.E.	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่		2.353	.183		12.849	.000
การรับรู้ถึงความปลอดภัยและความเสี่ยง	(X1)	.175	.031	.269	5.622	.000*
การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการควบคุม	(X2)	.157	.027	.272	5.700	.000*
การให้ความรู้และการรณรงค์	(X3)	-.006	.030	-.009	-.187	.852
ความรู้และทักษะในการขับขี่	(X4)	.026	.021	.059	1.266	.206
R = 0.440	R ² = 0.195	SE _{est} = 0.364				
F = 23.166	Sig = 0.000*					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.440 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R^2) มีค่า 0.195 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมด 4 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 44.0 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ 0.195 อีกทั้งผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (F) มีค่า 23.166 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกณฑ์และตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง ซึ่งสามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้ และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Beta) ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่นำมาใช้ในการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงความปลอดภัยและความเสี่ยง (X_1) และปัจจัยด้านการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการควบคุม (X_2) ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบ คะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้ สมการพยากรณ์คะแนนดิบ = $+.175(X_1) + .157(X_2)$ และสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน = $+.269(Z_1) + .372(Z_2)$

3. ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

ตารางที่ 3 ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

ลำดับ	ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย	ความถี่
1	สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย โดยมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับตนเองและครอบครัวผ่านสื่อโฆษณาต่างๆ ต่อความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัยและความปลอดภัยขณะขับขี่จักรยานยนต์	48
2	สร้างกิจกรรม โครงการในการพัฒนาความรู้กฎหมายที่บังคับใช้ต่อการใช้รถใช้ถนนร่วมกันที่ส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกในการสวมหมวกนิรภัย	24

จากตารางที่ 3 ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย พบว่า 1) สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย โดยมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับตนเองและครอบครัว ผ่านสื่อโฆษณาต่างๆ ต่อความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัยและความปลอดภัยขณะขับขี่จักรยานยนต์ และ 2) สร้างกิจกรรม โครงการในการพัฒนาความรู้กฎหมายที่บังคับใช้ต่อการใช้รถใช้ถนนร่วมกันที่ส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกในการสวมหมวกนิรภัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เพราะหมวกนิรภัยเป็นอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพในการลดความรุนแรงของการบาดเจ็บเมื่อเกิดอุบัติเหตุ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ควรหลีกเลี่ยงการขับซิ่งรถจักรยานยนต์เมื่อมีร่างกายอ่อนเพลียหรือง่วงนอน การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรจะทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการขับซิ่งรถจักรยานยนต์ได้เสมอ ผู้ขับซิ่งรถจักรยานยนต์ถ้าปฏิบัติตามกฎหมายจราจรจะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุได้ รูปแบบของหมวกนิรภัยทำให้รู้สึกปลอดภัยขณะใช้รถ จักรยานยนต์บนถนน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศตวรรษ สุจิตร์ตันนัท ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการละเมิดกฎจราจรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31 - 40 ปี ระดับการศึกษานุปริญญา/ปวส. มีประสบการณ์ในการใช้ยานพาหนะมากกว่า 6 ปี มีการกระทำผิดกฎหมายจราจรโดยไม่สวมหมวกนิรภัย ปัจจัยที่มีผลต่อการละเมิดกฎจราจรของประชาชน พบว่า ระดับความคิดเห็นในภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดได้แก่ ด้านตัวผู้ขับขี่อยู่ในระดับสูง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ได้แก่ ท่านไม่รู้จักกฎจราจรอยู่ในระดับสูง และน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านสภาพถนนที่ใช้สัญจรอยู่ในระดับปานกลางโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ได้แก่ ป้ายจราจรไม่ชัดเจนอยู่ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมการละเมิดกฎจราจรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการละเมิดข้อท่านมักขับรถย้อนศร หากทางกลับรถอยู่ไกล สูงที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ เมื่อท่านรู้สึกง่วงนอนขณะขับซิ่งรถ ท่านจะทนฝืนขับซิ่งต่อไปเพื่อให้ถึงที่หมายโดยเร็ว (ศตวรรษ สุจิตร์ตันนัท, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมศักดิ์ บุตรราช และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษา พบว่า การหาความสัมพันธ์ของข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และชั้นปีที่ศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้การสวมหมวกนิรภัย ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย ทศนคติการสวมหมวกนิรภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย และเมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นด้วยตนเอง พบว่า ความรู้การสวมหมวกนิรภัยมีความสัมพันธ์กับทัศนคติการสวมหมวกนิรภัย (สมศักดิ์ บุตรราช และคณะ, 2563)

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้ความรู้และการรณรงค์ รองลงมา คือ การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการควบคุม ด้านการรับรู้ถึงความปลอดภัยและความเสี่ยง และความรู้และทักษะในการขับซิ่ง ตามลำดับและจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ถึงความปลอดภัยและความเสี่ยง (X_1) และปัจจัยด้านการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการควบคุม (X_2) ส่งผลต่อพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจัยเหล่านี้ที่ส่งผลให้ประชาชนมีพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนที่ดีขึ้นมีความเข้าใจต่อการสวมหมวกนิรภัยอย่างถูกต้องในขณะที่ขับซิ่งหรือโดยสารรถจักรยานยนต์ โดยการสวมหมวกนิรภัย

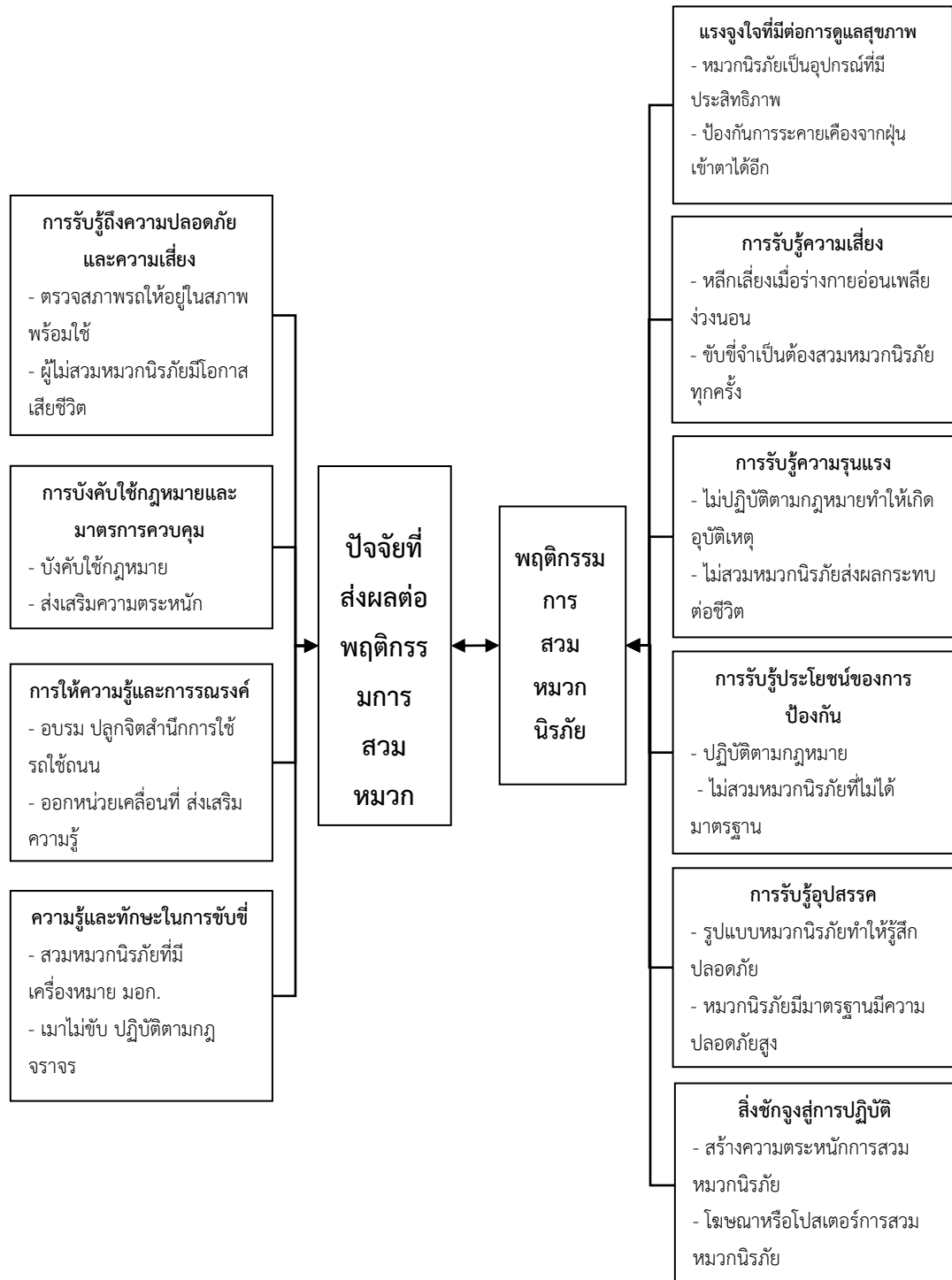
ที่มีความเหมาะสมพอดีกับศีรษะและใช้สายรัดคาดให้แน่นพอดี เพื่อให้หมวกกระชับกับศีรษะทุกครั้งที่สวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐกร โตะสิงห์ และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสวมหมวกนิรภัยและแนวทางการส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพในพื้นที่เทศบาลเมืองศรีสะเกษ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจสวมหมวกนิรภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 3 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านการรับรู้ความรุนแรง ปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีต่อการดูแลสุขภาพ ปัจจัยด้านสิ่งชักจูงให้เกิดการปฏิบัติ (ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ความตั้งใจในการสวมหมวกนิรภัยได้ร้อยละ 11.3 (ณัฐกร โตะสิงห์ และคณะ, 2563)

3. ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย พบว่า 1) สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย โดยมุ่งเน้นการให้ความสำคัญกับตนเองและครอบครัว ผ่านสื่อโฆษณาต่าง ๆ ต่อความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัยและความปลอดภัยขณะขับขี่จักรยานยนต์ และ 2) สร้างกิจกรรม โครงการในการพัฒนาความรู้กฎหมายที่บังคับใช้ต่อการใช้รถใช้ถนนร่วมกันที่ส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกในการสวมหมวกนิรภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชานันท์ ศรีสุภักดิ์ และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อภาวะการสวมหมวกนิรภัยของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า เพื่อให้เกิดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ควรมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการสวมหมวกนิรภัย เพื่อส่งผลให้เกิดการขับขี่อย่างปลอดภัย โดยเน้นการมีส่วนร่วมทั้งผู้บริหาร คณาจารย์และนักศึกษา อาทิ เช่น การสร้างกิจกรรมร่วมกัน สร้างข้อตกลงและกฎระเบียบในการปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยสวมหมวกนิรภัย 100 % ส่งผลต่อการลดการอุบัติเหตุต่อไปได้ (รัชานันท์ ศรีสุภักดิ์ และคณะ, 2564)

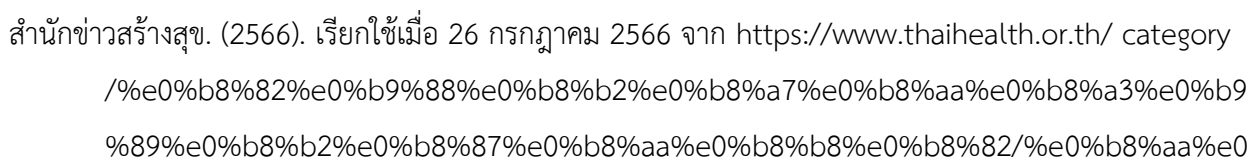
องค์ความรู้ใหม่

พฤติกรรมกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชน เป็นปฏิกริยาหรือการกระทำของบุคคลที่แสดงออกมาทั้งภายในจิตใจตนเองหรือแสดงออกมาให้ผู้อื่นเห็น ในการสวมหมวกนิรภัยอย่างถูกต้อง เพื่อให้หมวกกระชับกับศีรษะทุกครั้งที่สวมหมวกนิรภัยขณะขับขี่หรือโดยสารรถจักรยานยนต์ ซึ่งจากการวิจัยในเขตเทศบาลเมืองสวรรคโลก อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย ทำให้ทราบว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับพฤติกรรมกรรมการสวมหมวกนิรภัยอยู่ในระดับมาก เพราะว่า รูปแบบของหมวกนิรภัยเป็นอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ ช่วยการลดความรุนแรงของการบาดเจ็บเมื่อเกิดอุบัติเหตุ ทำให้รู้สึกปลอดภัยขณะใช้รถจักรยานยนต์บนถนน ครอบครัวสร้างความตระหนักให้ผู้ขับขี่สวมหมวกนิรภัย เพื่อป้องกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนเองและผู้อื่น และต้องปฏิบัติตามตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด จะช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุ หากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรจะทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ได้เสมอ ส่วนในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลนั้นประชาชนมีความคิดเห็นในระดับมาก เพราะการรับรู้ถึงความปลอดภัยและความเสี่ยง การบังคับใช้กฎหมายและมาตรการควบคุม การให้ความรู้และการ

รณรงค์ และความรู้และทักษะในการขับขี่ เป็นสิ่งที่จะทำให้ประชาชนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นเนื่องจาก การอบรมประชาชนเพื่อให้ทราบถึงเรื่องกฎหมายอย่างถูกต้อง ให้ทราบถึงการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดในการสวมหมวกนิรภัยที่มีมาตรฐานสูง และปลูกจิตสำนึกความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนของประชาชน ย่อมส่งผลดีต่อผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์มีพฤติกรรมที่ดีในการใช้รถใช้ถนนร่วมกัน ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

%b8%b3%e0%b8%99%e0%b8%b1%e0%b8%81%e0%b8%82%e0%b9%88%e0%b8%b2
%e0%b8%a7%e0%b8%aa%e0%b8%a3%e0%b9%89

T. Yamane. (1973). Statistics : An Introductory Analysis. (3rd ed). New York: Harper and Row Publications.